

סיחת חיזוק לראש המצב (חלק ב) - אינו אהיט האססיכס הרסיס

ניתן להאזין לשיחות חיזוק לרגל המצב בקו פרשת דרכים 0747962698 שלוחה 9

כלומר אפילו אדם שרק מסר את נפשו במחשבתו, נמחלים ונוונותיו, אז כל שכן אדם שמסר נפשו בפועל ונהרג בעבור היותו יהודי.

גם רבי אלימלך מליזינסק, כתב מקבץ כללים לחיי היהודי, זה נקרא 'צטיל קטן', הדבר הראשון שהוא כותב שם, שבכל זמן שאדם פנוי, יושב ולא עושה כלום, או שוכב על מטה ולא מצליח לישון, יהרהר במצוות קידוש ה'.

והוא מסביר, שהאדם צריך לדמיון: "כאילו אש גדול ונורא בוער לפניו עד לב השמים, והוא, בשביל קדושת השם יתברך, שובר את טבעו - ומפיל את עצמו להאש על קידוש השם יתברך, ומחשבה טובה הקדוש ברוך הוא מצרפה למעשה (קדושי מ)", וממילא נחשב לו כאילו קידש את שמו יתברך בפועל.

מן הישלחן ערוך, רבי יוסף קארו, רצה מאד גם הוא שצורת פטירתו מן העולם תהיה על ידי מיתה על קידוש ה'.

ואכן, המגיד שלו, שהוא המלאך המפורסם שנברא מהמשניות שלו והיה מתגלה אליו, הבטיח לו (כמובא במגיד מישרים, ישעיה מ, סוף פסוק כח), "ותזכה לשרוף [להשרף] על קדושת שמו".

למה דוקא שריפה? אולי בגלל, שהמגיד הסביר לו תקופה לפני כן (ויקרא מהדורא קמא, אור ליום שבת יא לאדר שני, דיבור המתחיל וטוביה), שמי שנשרף על קידוש ה', גדול מהנהרג או נחנק, כי הם, בשרם נשאר כאן, אז הם נחשבים כחטאת ואשם, אבל הנשרף, כיון שגם בשרו איננו, הוא דומה לקרבן עולה, שעולה כולו כליל להדבק בה'.

רק כפי שידוע, ה'בית יוסף' חי תשעים ושתיים שנה, ולא נשרף על קידוש ה'. ואת השאלה הזו שאל רבי יהושע מבעלז את אביו רבי שלום מבעלז, איך ייתכן שלבסוף לא מת ה'בית יוסף' על קידוש ה'? ענה לו אביו, שודאי שהמגיד אמר לו אמת, רק שהענין הוא - "שבכל יום ויום בשעת קריאת שמע, היה לה'בית יוסף' מסירות נפש באמת על קדושת שמו יתברך" (אורחות רבותינו על ספק צטיל קטן, עמוד כג).

מכאן נלמד שני דברים, מה גודל מעלת המוסר נפש על קידוש ה', בנוסף, שגם לנו יש את האפשרות לזכות לזה בפועל ממש, על ידי מחשבה בלבד.

וזו נחמה ראשונה, שעם כל הכאב, והכאב הוא עצום, על אלו שנטבחו על קידוש ה', ולא רק בדור הזה, אלא במהלך כל ההיסטוריה, איזו זכות גדולה זו, ולאיזה מקום אדיר הם מגיעים. אמנם באותו רגע זה צר וכואב לנו לאין ערוך, אבל בסופו של דבר, המקום האדיר בו הם נמצאים בעולם העליון, נשאר להם לנצח נצחים, עד אין סוף...

עוד דבר שניתן קצת להתנחם בו, לגבי העניין של - 'בטח מה הם הרגישו בשעות האחרונות שלהם'. נכון, זה מצבים מזעזעים, אבל גם בנושא הזה, אפשר למצוא נחמה קלה, בדברי חז"ל.

ישנה מסורת ידועה שעוברת אצלנו מדורי דורות, הובאה לראשונה בדברי המהר"ם מרוטנבורג [שגאב גם הוא נכלא על ידי קיסר גרמניה לפני מעל לשמונה מאות שנה בגלל שלא הצליח לאסוף לקיסר את המיסים הכבדים שדרש, והוחזק במבצר בגרמניה כבן ערובה תוך כדי דרישת כופר עבור לשחרורו. הוא נפטר שם לבסוף כשלא הסכים בשום פנים ואופן שיאספו סכום זה כדי לשחרר אותו, ורק לאחר כשבע שנים שוחררה גופו הטהור להביאו לקבורה].

כותב המהר"ם [רבינו מאיר] מרוטנבורג (שות מהר"ם מרוטנבורג סימן תקיז), שברגע שאדם מקבל על עצמו למסור את נפשו על קידוש ה', מאותו רגע ואילך הוא לא מרגיש בשום צער כלל.

הוא מוכיח זאת בכמה הוכחות, ואחת מהם, שאדם שרק נוגע באצבע קטנה באש, מיד צועק, וגם אם הוא ינסה לעצור את עצמו,

ההרגשה עדיין לא פשוטה.

אבל בני אדם אנחנו, וה' הטביע בטבעו של כל בן אנוש, שהוא מסוגל להתרגל כמעט לכל מציאות. ובעוד פרק זמן, יקח כמה שייקה, המציאות תכריח כל אחד להמשיך בעיסוקים שלו, והטבח הזה עלול להפוך לפרק בהיסטוריה.

לכן עכשיו, שהמכה עוד טרייה, זה הזמן להפיק לקחים, להתחזק, שבעוד תקופה, שזה ייראה רחוק בעינינו, המסר יישאר אתנו גם אז, שנהיה מאלו של "ויסרתיו ואיווסר", שעומדים בניסיון וגם מבינים את התוכחה, כל אחד לעצמו ולמה שהוא צריך להשתפר. בעניין ההרגשה הלא פשוטה - נאמר כמה דברי נחמה.

נכון שמה שקרה הוא מאד לא פשוט, בפרט הדרך המזעזעת שבה הלכו לעולמם אחינו היקרים. קשה לנו לתאר לעצמנו מה הרגיש אדם כזה, מה הרגישו מאות ההרוגים ברגעים האחרונים לחייהם, בפרט לאחר עדויות הניצולים.

והתחושה הזו, היא אחת התחושות שמכבידות את תחושת האובדן והאבל. וזו תחושה מוצדקת, מה שקרה זה חמור ולא אנושי. אבל בכל זאת, נקודת נחמה מסוימת, אפשר למצוא אצלנו ביהדות.

כל אותם אלו, נחשבים לכאלו שמתו על קידוש ה', שהרי כל הסיבה שהם נהרגו היא לא בגלל שקראו לו יוסי או דני, אלא רק בגלל שהוא יהודי, אחרת הוא לא היה מת, ומי שנהרג על קידוש ה' מעלתו עצומה עד מאד.

הרבה מרבנותינו השתוקקו לזה שכך תהיה פטירתם, במיתה על קידוש ה'. רבי עקיבא אמר לתלמידיו (ברכות סא) "כל ימי הייתי מצטער... מתי יבא לידי ואקיימנו".

בגמרא במסכת פסחים (סא) מובא, שרב יוסף, בנו של רבי יהושע בן לוי, עבר מה שנקרא היום 'מוות קליני', הוא נפטר וחזר לחיות, וכשהוא חזר מעולם העליון, אביו התעניין אצלו מה הוא ראה שם.

בין היתר הוא סיפר: "שמעתי שאומרים - הרוגי מלכות אין אדם יכול לעמוד במחיצתם". במסכת סנהדרין (מז) מובא, שלהרוגי מלכות, יש כפרה מיידית על עוונותיהם, עד כדי כך, שאפשר לקבור אותם ליד אדם צדיק.

בספר שער הכוונות של האר"י הקדוש, מסביר האר"י ז"ל (דרוש ו, ענין כוונת קריאת שמע, דיבור המתחיל אמנסי), למה צריך לכוון למסור נפשו על קידוש ה' יתברך באמירת שמע ישראל.

הפסוק אומר - "תנו עוז לאלהים", שה' כביכול צריך את מעשיו הטובים שיתנו לו כח. ומידת ה'מלכות' נקראת 'סוכת דוד הנופלת', שנפלה מחמת מעשיו הרעים, וכדי להעלות אותה, צריך מעשים טובים, ובגלל שאין בינו צדיקים גמורים שיעלו אותה לגמרי - "הגלות מתעכב ומתארך... וכמעט רוב הרעות והצרות הבאות על האדם באות לסבה זו".

אבל בכל זאת, אומר האר"י, "יש קצת תיקון במה שנמסור נפשנו על קידוש השם בכל לב, כי על ידי כן, אפילו אם אין בנו מעשים טובים והרשענו עד להפליא, הנה על ידי מסירת נפשנו להריגה - מתכפרים עוונותינו כולם!!!".

אדם שמוסר נפשו על קידוש ה', אפילו אם הוא 'רשיע עד להפליא', כלשונו של אריז"ל, יש לו כפרה על כל העוונות, ואפילו מסירות נפש במחשבה מטרת את האדם.

ולכן בזמן קריאת שמע, שבו מיחדים את ה' - 'ה' אחד", זה הזמן להרהר בהסכמה שלנו למסור נפש על קידוש ה' [אדם שנהג כך, גם אם חלילה ייקלע פעם למצב כזה, הוא יהיה כבר מתורגל מה לעשות. שלא נדע...].

הוא לא מצליח, "ואנו רואים קדושים שאינם צועקים כלום", היו בזמנו הרבה שעלו על המוקד ולא הוציאו הגה.

גם בספר יוסף אומץ (סימן תפ"ב, בשם רבי יוסף רושעים המכונה רבי יוסלמן השתדלן היהודי הגדול) מובא, "וכמה נצלבים אשר אני הכותב ראיתי כאשר יצאו להריגה קיבלו עול מלכות שמים באהבה רבה, שסבלו כמה יסורים וחיו עד עשרה ימים ולילות, ולא פרקו עול, עד שיצאה נשמתם בטרה, ואשר ראיתי כתבתי באמונה..." והוא מביא שם עוד כמה עדויות.

ישנו יהודי בשם נחום סלושץ, עסק בחקר תרבויות, וב'ספר המסעות' שלו על יהודי לוב, הוא מספר סיפור מעניין (חלק ב, עמוד 67). באותה תקופה, לפני כמהה תשעים שנה, שלט שם 'יוסף פחה', שהיה מושל שאהב מאד את היהודים.

המושל היה זקוק להכניס כסף לקופת המדינה, ולא מצא דרך כשרה לעשות זאת, לכן הוא הכריז על החלפת מטבעות, כשהוא לוקח מטבעות כסף, ומחזיר מטבעות מזויפות בתמורה.

היהודים היו אז בעלי העסקים הגדולים במדינה, וידעו על דבר התרמית, אך בחוסר ברירה היו חייבים לשתף פעולה. אחד היהודים, שנקרא יהודה ארביב אל-כושאנא, סגר את חנותו יום קודם, שהיה יום שיש, כדי שלא יהיה לו כסף מזומן להחליף.

מישהו הלשין עליו לאחד משרי השלטון - סלימן אל גרבאע - האחראי על ענייני הממשלה, והלה רצה ללמד לקח את כל יהודי העיר, והוציא עליו גזר דין מוות בעינויים קשים, לתלותו בידו אל קיר החומה אל מול בית הכנסת הגדול, ולמרוח את גופו המעורטל בדבש כדי שימות מעקיצות המעופפים.

מתואר שם באריכות, על יהודי ממוצא אנגלי, בשם מרדכי אנג'ילו, שלא יכול היה לסבול את הרשעות הזו, וניגש אל אותו סלימן וניסה לשדל אותו לבטל את רוע הגזרה, אבל הוא באכזריותו לא הסכים בשום פנים ואופן.

תוך כדי, כבר ביצע את גזר הדין. מרדכי, לא יכול היה לסבול את המחזה המזעזע. הוא ניגש אל ביתו, לקח רובה, שמה מעט משקה חריף לחפות על התרגשותו, והלך אל מקום התליה. ולעיני כולם, כולל השוטרים שפחדו לפגוע בנתין אנג'ילו, כשהוא מלווה בנשקו, שחרר את יהודה מכבליו, והוביל אותו אל ביתו.

הוא נעל אותו בביתו, תלה על הגג את דגל בריטניה, סוג של אזהרה לכולם מלנסות לפלוש אל הבית. וניגש אל הפחה יוסף, שלמרות חיבתו ליהודים, ברגע שהוא נזקק לכסף לא היסס לפגוע בהם, וגם ידע ושמה בגזרה הרעה הזו, כדי להשפיע עליו לבטל את הגזרה.

הוא אכן נענה, כשהבין שזה מבה את מלכתו בעיני ארצות אירופה, וביטל את הגזרה, וביום ראשון, חזר כבר יהודה לביתו.

כעבור שנים רבות, סיפר אחד מיהודי העיר, רבי מרדכי כהן, שהוא פגש את אותו יהודה ארביב, והוא סיפר לו: "כי אחרי שנגזרה עליו גזירת מיתתו - ניטלו כל חושיו ולא הרגיש כלל לא בתליה ולא ביסורים הקשים ולא בהצלה שניצל, ורק במוצאי שבת בהיותו בבית מושיעו, באו יהודים רבים לברכו ולשמחו, וספרו לו את כל מה שעבר עליו".

מכאן אנחנו שוב רואים בחוש, שמי שמת על קידוש ה', לא חש ומרגיש בשום כאב. ויש עוד סיפורים רבים בנושא הזה (יעוין עוד בספר דרשות לפרשת השבוע מאת הרב יחיאל מיכל שטרן, עמוד ק"ז ואילך).

אגב, בספר הסגולות שנקרא 'ספר הסודות - סגולות החכמה', כתוב (עמוד 331): "זה הגיד לי תלמידי ר' יצחק לוריא אשכנזי ז"ל [האריז"ל] - אם אתה מוסר עצמך על קידוש השם, ורצית שלא יכאב, יאמר: יהודי אחיה, יהודי אמות, יהודי אחיה, יהודי אני. אמור זה ג' פעמים".

להרבה מאתנו יש עכשיו גם רגשות נקם, רוצים להשיב להם מנה אחת אפיים, שכמה שיותר ערבים ימותו. זו תחושה שקיימת אצל הרבה, אי אפשר להתעלם ממנה.

אבל צריכים לזכור שהקדוש ברוך הוא לא הלך לשום מקום, הוא חי וקיים, והוא יודע הכי טוב בעולם איך לטפל בחיות האדם האלו. אסור לנו להתפתות לסיבות, צריכים להתמקד במסובב.

במדרש מובא (מדרש רבה, שיר השירים, ח, ו), "כי עזה כמות אהבה - אהבה שאהבו דורו של שמד [שנהרגו על קידוש ה'] להקדוש ברוך

הוא, שנאמר (תהלים מז, כג) 'כי עלך הורגנו כל היום'. קשה כשאלו קנאה - שעתיד הקדוש ברוך הוא לקנא לציון קנאה גדולה...".

דבר נוסף, במדרש מובא (פסיקתא רבתי פרק כד), שהנרצח אין דמו נח, עד שיהרג הרוצח, ומובא שם - "מעשה באשה אחת שהיו לה שני בנים, עמד אחד מהם והרג את אחיו, מה עשתה? נטלה דמו של הנרצח ונתנה בצלוחית, כל זמן שהיה הדם תוסס ידעה שהרוצח חי, וכיון שנה הדם ידעה שהוא מת".

חבל לנו לסמוך שוב על בשר ודם, שכבר חווינו על בשרנו שקצר ידם מלהגן עלינו, כל שכן שלא לתקוף ולמוטט. אנחנו צריכים להפנים עמוק בלב, שיש רק אחד שמכיר את כל הבונקרים, ואת כל מקומות המסתור של החמאס, קוראים לו - בורא עולם!

והוא יודע טוב מאד מה הוא עושה. וכל מה שקורה כאן עכשיו זו בעצם סדרת חינוך עבורנו, שלב אחרי שלב, שבסופו של תהליך (ועדיף מתחילתו) אנחנו אמורים להגיע למסקנה אחת - אין מה לסמוך על שום בשר ודם!!! נקודה!

וחבל לנו, ליפול שוב ושוב בפח הזה שכאילו יש מישהו שהוא בן תמותה שיכול לעשות משהו. לא משנה מי זה, חמאס, חיזבאללה, איראן, וגם לצד השני, ארצות הברית, צרפת, גרמניה, ולהבדיל, הממשלה והצבא.

הם יכולים להיות שליחים נאמנים של ה', והם יעשו מה שהם אמורים לעשות, אבל אנחנו, נשים מבטחינו באל הנקמות, הוא, ורק הוא, זה שיודע מה אמור להיות עכשיו, כואב לו הרבה יותר ממה שכואב לנו על דם ישראל שנשפך, והוא יודע להגיב הכי טוב שיש.

יש גם כאלו שחוששים אולי בגלל שבדור שלנו לצערנו עדיין לא כולנו יראים ושלמים, יש לכולנו עוד הרבה לאן להתקדם, בפרט שיש בעם שלנו כאלו שעדיין לא זכו לשמור מצוות, אולי זה מה שמעכב את המשיח.

אז הנה לנו מדרש מיוחד, אומרים חז"ל (מדרש רבה, שיר השירים ב, ט), "בשעה שאמר [משה רבינו] לישראל: 'בחדש הזה אתם נגאלין', אמרו לו: 'משה רבינו! היאך אנו נגאלין, והלאו אין בידנו מעשים טובים?'. אמר להם: 'הואיל וחפץ בגאולתכם, אינו מביט במעשיכם הרעים!...', יעוין שם עוד דברים מחזקים, שבכל דברי המדרש שם רואים, שכשמיגע זמן הגאולה, זה לא משנה המצב של עם ישראל, ה' באהבתו גואל אותם.

אז בלי חשבונות, רק בטחון מלא וגמור בה' לבדו! ולסיום, נביא מצוה מיוחדת, שיש בכוחה להכניע את החמס...

שימו לב לדברי מדרש תלפיות (אות ה', ענף היכל נוגה), נאמר שם כך: "בהיכל נוגה, יש מקום ששמו - 'תא הרצים', על שם מלאכים, שהם הרצים העליונים. ונטלים בידיהם מגני זהב שהם סוד החשמלים, אשר הם מגינים וסיפין (חרבות) ורומחין, ורצים להגן על ישראל מהאומות, ועובדים (עושים) עמהם מלחמה! ולכן הם רצים - כדי לנקום נקמת ישראל במרוצה ובל עיכוב!

וכן יש רצים בסטרא אחרא, שרוצים להרע לישראל, ולהכניע מזלם עליהם.

ולפעמים הרצים שבקדושה קודמים, ומתישים כח הרצים שבטומאה, וזהו סוד - 'הרצים יצאו דחופים בדבר המלך - והעיר שושן צהלה ושמחה!'

ולפעמים, שהרצים שבטומאה קודמים, ואז - 'הרצים יצאו דחופים - והעיר שושן נבוכה!'

וכשאדם רץ לעשות מצוה, ניתן כח לרצים שבקדושה שימהרו מרוצתם, ויגברו על רצים שבסטרא אחרא (מהר"ם גלאנטי דף ה' ע"ב בפסוק גלתה יהודה) אז קדימה - לרוץ!...

השיעורים נמסרו ונערכו ע"י האברך דוד יעקב עבו - מוהל

מוסמך. 050-4148948

ניתן לקבל גם במייל david0504148948@gmail.com

ניתן להאזין לשיעורים במגוון נושאים מאת כותב השורות, בקו

'פרשת דרכים' 074-7962698

וכן במערכת קול הלשון